

ANADOLU'DAN LÜBNAN'A ORADAN DA AVRUPA'YA

İzzettin KÖKEL*

Lübnan karışık bir dini ve kültürel yapıya sahip bir devlet olmasına rağmen sosyal yapının gerçekleştirdiği politik dengenin kurulmasıyla Orta Doğu'nun en düzenli ve yaşam koşulları oldukça yüksek olan ülkelerden biri olmuştur. 1935 yıllarında, Türkiye'den, köylerde yaşayan hayvancılık ve tarımla uğraşan halk maddi imkansızlıklardan dolayı Lübnan'a göç etmiştir. Göç edenlerin sayısı yaklaşık olarak otuz beş binden fazladır.

Lübnan'a göç eden bu halk, farklı kültürlerle bir arada yaşadığından, Lübnan'da yaşayan halka ayak uydurması ve alışması zor olmamıştır. Birçoğu Lübnan'da yeni bir hayat kurmuşken, birçoğu da eski geleneklerini sürdürmeye devam etmiştir. Lübnan'a göç edenlerin bir kısmı Türkçe dışında başka bir dil konuşamadıklarından ilk yıllarda zorluk çekmişlerdir. Diğerleri ise Arapça bildiklerinden, Lübnan'a entegre olmalarını hızlandırmıştır.

14 Eylül'de, Lübnan Devlet Başkanı Cemayel'in bombalı saldırıda öldürülmesiyle Lübnan yeni bir ateş çemberine itilmişti. Liderleri Beşir Cemayel'e, suikastı Filistinlilerin düzenlediğine inanan aşırı sağcı Falanjistler, 16 Eylül 1982 sabahı İsrail'in desteğiyle Beyrut'un güneyindeki Sabra ve Şatilla Filistin Mülteci Kamplarına baskın düzenleyen gözleri dönmüş saldırganlar, intikam duygusuyla bir vahşet saçıyordu. Kadın, yaşlı, çocuk demeden korumasız insanları vahşice katlediyordu. Üç bin beş yüzden fazla insanın hayatını kaybetmesi, Lübnan halkını korkutuyor ve göç etmelerine sebep oluyordu.

Türkiye'den Lübnan'a, fakirlik ve yoksulluk nedeniyle göç eden halk tekrar göç etmek durumunda kalmıştır. Tekrar Türkiye'ye göç eden insanlar beraberinde, Lübnan'da tanışıp yoldaş oldukları halkın bir kısmını da kendileriyle beraber getiriyordu. Daha sonra ise bu halkın bir kısmı Türkiye'den Avrupa'ya göçetmiştir. Türkiye'ye yüz yetmiş binden fazla kişi göç etmiştir. Yüzde altmıştan fazlası Doğu'ya; geri kalan kısmı ise İç Anadolu ve Batı'ya göç etmiştir. Türkiye'ye göç eden halk, dini yönden fazla sıkıntı yaşamamıştır. Dini sıkıntı sadece Mardin'in Midyat ilçesinde, Süryaniler ile Müslümanların bir araya gelmesinden dolayı yaşanmıştır. Ve aralarında soğuk bir çatışma çıkmıştır. Bu da Süryaniler'in göç etmesine sebep olmuştur.

Türkiye'nin doğu illerine göç eden halk, eğitim ve sağlık problemleriyle karşı karşıya kalmış; Akdeniz Bölgesine göç eden halk ise farklı kültürlerden insanların bir araya gelmesiyle kültür çatışmasını beraberinde getirmiştir. Genel anlamda bakmak gerekirse, çoğu Türkiye'de ekonomik sıkıntı yaşadysa da bu sıkıntıyı belirli bir zaman sonra atlatmayı başarmışlardır.

* Trakya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Birinci Sınıf Öğrencisi

Türk halkı, oradan göçen insanlara kucak açmış ve onlara yardımda bulunmuştur. Bu durum Avrupa'da böyle olmamıştır. Avrupa'da özellikle Fransa'ya, göç eden halk hiç hoş karşılanmamış; aşağılık gözüyle bakılmıştır. Oradaki Lübnan halkı, kendi ülkelerine yahut Türkiye ve Almanya'ya geri göç etmek durumunda kalmıştır. Almanya halkı göç eden halka ilgi duymuş ve gerekli olan tüm yardımı yapmıştır. Bu da Almanya'nın ne kadar insanlığa önem verdiğinin ve duyarlı olduğunun göstergesidir.